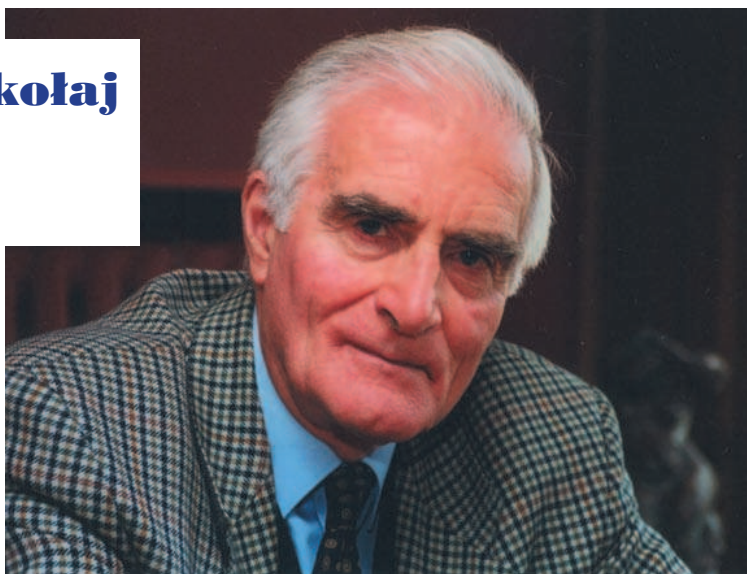

Dr inż. Kazimierz Mikołaj GUTKOWSKI

(1929 – 2004)

Urodził się 22 marca 1929 roku. W latach 1947-1952 studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej, specjalizując się w chłodnictwie u prof. B. Stefanowskiego. W roku 1979 uzyskał doktorat nauk technicznych na Wydziale Mechaniki, Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej. W latach 1952-1980 pracował w biurach projektowych różnych branż przemysłu spożywczego, początkowo jako projektant, kierownik zespołu, później jako główny specjalista.

Od końca lat pięćdziesiątych był rzeczoznawcą SIMP i wykonał wiele ekspertyz rozwiązujących poważne i skomplikowane problemy naukowo - techniczne. W latach 1981-1987 pracował jako starszy wykładowca, a następnie Associate Professor na Uniwersytecie w Ife w Nigerii oraz jako Visiting Professor na Uniwersytecie w Dar es-Salaam w Tanzanii, gdzie był wykładowcą chłodnictwa, klimatyzacji oraz techniki cieplnej. W latach 1988-1989 zajmował stanowisko dyrektora Zakładu Projektowo-Badawczego „Ekopol” w Warszawie.

W latach 1990-1992 pełnił funkcję Redaktora Naczelnego miesięcznika „Chłodnictwo”, będąc wcześniej jego współzałożycielem. W latach 1992-1997 był ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym Rzeczypospolitej Polskiej w Federalnej Republice Nigerii z akredytacją w Kamerunie, Nigrze, Beninie i Ghanie. Po powrocie do kraju w 1997 roku przeszedł na emeryturę.

W roku 1957 został członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP). Na skutek realizowanego od początku lat pięćdziesiątych programu dynamicznej rozbudowy przemysłu chłodniczego, spowodowanego szybkim rozwojem technologii przetwórstwa i przechowywania artykułów spożywczych i uznaniem budowy chłodni składowych

jako jednego z ówczesnych priorytetów gospodarczych, liczba specjalistów chłodnictwa szybko rosła, a ranga tego zawodu zyskiwała na znaczeniu.

W połowie dekady środowisko to zaczęło odczuwać potrzebę integracji i stworzenia ram organizacyjnych dla formułowania profesjonalnych postulatów dotyczących rozwoju branży, uzyskania możliwości odbywania narad i konferencji specjalistycznych, niezbędnych dla osobistego rozwoju zawodowego, zyskania większych możliwości publikacji oraz nawiązania kontaktów zagranicznych. Wówczas to w 1956 roku z inicjatywą odbycia spotkania najliczniejszych ośrodków chłodniczych dla przedyskutowania sprawy i podjęcia stosownych działań w celu powołania w Polsce organizacji chłodników wystąpił Kazimierz Gutkowski. Na spotkaniu w Warszawie w dniu 31 stycznia 1957 roku, wygłosił referat przedstawiający program działania i uzasadniający celowość powołania sekcji naukowo-technicznej w strukturze organizacyjnej SIMP jako organizacji skupiającej specjalistów chłodnictwa. W spotkaniu udział wzięli wszyscy chłodnicy cieszący się wówczas największym autorytetem. Najliczniej reprezentowane było środowisko warszawskie. Na naradzie podjęto uchwałę o powołaniu sekcji chłodniczej SIMP, na podstawie której Zarząd Główny SIMP w dniu 5 lutego 1957 roku utworzył Sekcję chłodniczą SIMP powołując Kazimierza Gutkowskiego na jej pierwszego przewodniczącego

i powierzając mu zadanie zorganizowania sekcji. Funkcję tą pełnił do pierwszego Walnego Zgromadzenia Sekcji Chłodniczej SIMP, które odbyło się 22 lutego 1958 roku. Był również przewodniczącym Zarządu Głównego Sekcji w latach 1965-1972 i 1980-1981, a od roku 1988 jej przewodniczącym honorowym.

W latach 1979-1981 sprawował funkcję wiceprzewodniczącego Polskiego Komitetu d/s Gospodarki Żywnościowej, powołanego przy Naczelnej Organizacji Technicznej. W ciągu całego kilkuletniego okresu istnienia międzyresortowego Zespołu d/s Chłodnictwa był przewodniczącym jego komisji d/s projektowania i inicjatorem powołania Rady Współpracy Projektowej, koordynującej działania w zakresie projektowania i konstrukcji oraz opiniującej ewentualnie zalecającej uruchomienie produkcji nowych maszyn i aparatury chłodniczej.

Nieocenioną pomoc w jego działalności odgrywała znajomość języków obcych, w tym zwłaszcza angielskiego i niemieckiego. W latach 1963-1995 był członkiem Komisji III, następnie B2 (maszyny i urządzenia chłodnicze) Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa (IIR), instytucji międzyrządowej z siedzibą w Paryżu. W latach 1963-1987 brał udział w siedmiu Międzynarodowych Kongresach Chłodniczych organizowanych przez IIR i jedenastu dużych konferencjach międzynarodowych, na których wygłaszał referaty publikowane w materiałach kongresowych i konferencyjnych oraz czasopismach naukowo-technicznych.

W latach 1983-1988 był członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Energii Słonecznej (ISES). Został ekspertem UNIDO i UNESCO, przez którą był delegowany do kilku krajów Afryki Równikowej celem opracowania raportu dotyczącego najlepszych rozwiązań technicznych dla wykorzystania energii słonecznej w ich gospodarce.

Swoją rozległą wiedzę i doświadczenie wyniesione z biur projektowych, z przemysłu, z laboratoriów oraz z wyższych uczelni krajowych i zagranicznych, przekazywał młodszemu pokoleniu publikując cenne książki i artykuły w języku polskim, angielskim i niemieckim, a także tłumacząc książki zagraniczne na język polski. Jest autorem podręcznika dla in-

żynierów pt. "Chłodnictwo - Wybrane zagadnienia obliczeniowe", mającego trzy wydania polskie, przetłumaczonego również na język czeski oraz węgierski i wydanego w tych krajach. Jest również autorem podręcznika akademickiego pt. "Refrigeration & Air Conditioning", wydanego najpierw w języku angielskim za granicą (Afryka) i później przetłumaczonego na język polski i wydanego w kraju w roku 2002. Przetłumaczył z języka rosyjskiego podstawową książkę prof. Badyłkesa pt. "Czynniki i procesy ziębnicze". Wraz z prof. K. Maczkiem jest współautorem książki pt. "Saving of Energy in Refrigeration" wydanej przez MICH (IIR) w Paryżu. W latach 1959-1990 opublikował dwadzieścia sześć artykułów i referatów w języku polskim, angielskim i niemieckim. Był autorem czterech i współautorem dwóch patentów wdrożonych do praktyki.

Działał również poza obszarem chłodnictwa. Od roku 1990 był członkiem Polskiego Towarzystwa Heraldycznego oraz od roku 1988 członkiem Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego.

Był człowiekiem czynu i położył duże zasługi dla rozwoju chłodnictwa oraz związanej z nim nauki i techniki. Przyczynił się do powstania i rozwoju Ogólnokrajowej i Warszawskiej Sekcji Chłodnictwa, jak również do podniesienia rangi oraz poziomu naukowo – technicznego kadry inżynierskiej chłodników skupionych w sekcjach terenowych kraju. Jego działalność przyczyniła się również w dużym stopniu do przyspieszenia rozwoju przemysłu chłodniczego w Polsce.

Za swoje dokonania otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień. Do takich należą między innymi: Odznaka Honorowa SIMP, Złota Odznaka Honorowa NOT oraz Złoty Krzyż Zasługi otrzymane za służbę w dyplomacji w RP. Był człowiekiem zacnym i szlachetnym oraz powszechnie cenionym i lubianym. Kazimierz Gutkowski zmarł 18 kwietnia 2004 roku pozostawiając żonę i syna z rodziną oraz liczne grono przyjaciół w kraju i zagranicą.